

Elementer i den Digitale grensestasjon

Disse elementene er av Tolletaten og eksperter i SINTEF identifisert som viktige i utvikling av fremtidens digitale grensestasjon. De er ment som inspirasjon og veiledning for idégenerering, ikke som en uttømmende beskrivelse av hva en slik løsning kan være. Dette er en visjon for løsningen, en beskrivelse av løsningen i *overmorgen*, ikke dagens og morgendagens løsninger. Det er derfor ikke forventet at mulige teknologiløsninger lar seg implementere umiddelbart. Vi trenger heller ikke løsninger på alt, men idéer som bringer oss fremover på ett eller flere av disse områdene.

Hvor som helst, når som helst, hvilken form som helst

Grensepasseringer må kunne skjer når som helst, hvor som helst og med hva som helst. Dette innebærer at grensepassering ikke trenger å skje ved grensestasjoner. Autonome kjøretøy, fjernstyrte kjøretøy/droner og andre transportmidler som ikke er i vanlig bruk i dag må også kunne håndteres.

Grensepassering må være synlig

Det må være synlig for de som passerer grensen at det har skjedd en lovlig grensepassering og at dette er registrert. Ulike former for registrering og kommunikasjon kan være aktuelle.

Foroverlent og tidlig behandlende

Det må være mulig å starte tollbehandling så tidlig som mulig for bruker slik at selve passeringen blir mer effektiv og at det er mulig med bedre planlegging av

transportruter og type/mengde last for en gitt transportenhet. Dette vil gi alle parter større handlingsrom med økt forutsigbarhet før selve passeringen.

Lett å gjøre rett

Alle systemer må være brukervennlige for alle brukergrupper. Det meste bør skje automatisk, og løsningen må gi tilbakemelding om feil og mangler, og med mulighet til å rette opp umiddelbart. Det må være mulig for bruker å oppdatere data dersom noe endrer seg under transporten fram til grensepassering.

Sanntids oppdatert

Fremtidens digitale grensestasjon vil innebære registreringer og analyser som kan dokumenteres i sanntid, slik at Tolletaten kan ta riktige beslutninger til riktig tid, og at bruker får kontinuerlige oppdateringer av nødvendig informasjon.

Kraftig og sikkert system

Den digitale grensestasjon vil kreve betydelige ressurser med båndbredde, datakraft og lagringskapasitet i et sikkert og robust system. En stor utfordring ligger i å håndtere volumet av data fra eventuelle "sensesystemer" (sensorer etc.) som tar løpende målinger. Videre må systemet kunne ta hensyn til krav om personvern (GDPR).

Effektivt sansende i sanntid

Fremtidens grensestasjon vil kunne benytte alle mulige former for informasjonsinnsamling fra ulike "sensesystemer" som kamera, sensorer, observasjoner og systemgenerert data. Kombinasjon av ulike data vil kunne gi bedre analyser og beslutningsstøtte.

Håndtere informasjon lokalt eller sentralt etter behov

Den digitale grensestasjon vil bestå av både et sentralt system som samler all informasjon og kan lagre og prosessere den etter behov, inkludert alle former for analyse i forkant og etterkant. Samtidig vil systemet ha mer lokale komponenter/agenter som tar avgjørelser i sanntid som deretter kommuniseres med det sentrale systemet.

Informasjonsutveksling

Informasjonsutveksling mellom ulike aktører vil øke betraktelig med en mer automatisert tolltjeneste. Innsamlede data må bety det samme og være kompatible med relaterte systemer. Registrering av grensepassering må kunne fremlegges for tredjepart og fungere som kvittering og dokumentasjon når det trengs. Utveksling av informasjon kan også skje mellom aktøren, sjåføren, transportmidlet, lasten, myndigheter og andre relevante aktører.

Sporbarhet

Det er viktig med sporbarhet av lasten, samt tilknyttede aktører og transportmidler. Tolletaten må også kunne bruke dokumentasjonen i sitt øvrige arbeide med å forebygge og etterforske lovbrudd. Her vil datakvalitet og kontrollpunkt være sentrale faktorer. Data bør legges inn bare et sted og helst bare én gang. Eventuelle endringer må dokumenteres, samt at ytterligere informasjon må kunne etterspørres.